

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Pamattiesības>Kur var saņemt palīdzību>Attiecīgo tiesu un iestāžu/struktūru saraksts>Pamattiesības
Pamattiesības

Beļģija

Tiesas

Tiesībsargi (ombudi)

Specializētas cilvēktiesību iestādes

Cits

Tiesas

Beļģijas tiesās un tribunālos var vērsties saistībā ar katru tiesību aizskārumu, tai skaitā konstitucionālo tiesību aizskārumu. Atkarībā no konkrētās lietas tiesās un tribunālos var vērsties fiziskas personas vai valsts iestādes.

Lietas piekritība konkrētai tiesai ir atkarīga no nodarījuma smaguma vai pušu statusa (komersants, žurnālists u.c.).

Konstitucionālā tiesa (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) pārbauda, vai tiesību akti atbilst šādiem konstitūcijas noteikumiem:

II sadaļas 8. līdz 32. pantam ("Beļģi un viņu tiesības");

170. līdz 172. pantam (nodokļu likumīgums un vienlīdzīga attieksme attiecībā uz nodokļiem);

191. pantam (ārvalstu pilsoņu aizsardzība).

Informācija par tiesu un tribunālu organizāciju un to kompetenci ir pieejama šādās vietnēs:

Tiesu sistēma dalībvalstīs - Beļģija

Parastās tiesas - Beļģija

Specializētas tiesas - Beļģija (Valsts padome un Konstitucionālā tiesa)

Saites:

Federālais valsts tieslietu dienests (*Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie*)

Tiesu nozares portāls (tiesu un tribunālu adreses un judikatūra)

Beļģijas valsts portāls

Tiesībsargi (ombudi)

Tiesībsargi (ombudi) ir neatkarīgas kontroles institūcijas, ko izveidojuši Beļģijas federālie reģionu parlamentu, lai pārbaudītu pilsoņu sūdzības par valsts pārvaldes iestāžu aktiem vai darbību. Īstenojot šīs vispārējās pilnvaras, tie var izskatīt sūdzības, kas tieši vai netieši skar cilvēktiesības. Tiesībsargi pārbauda, vai pārvaldes iestādes darbojas saskaņā ar tiesību aktiem cilvēktiesību jomā, un ievērojot labas administratīvās prakses standartus.

Šie tiesībsargi ir jānoskaidro no privātas mediācijas, ko īsteno civilprocesā vai kriminālprocesā.

Katra persona, kas vēlas iesniegt sūdzību par pārvaldes iestādes rīcību, var sazināties ar tiesībsargu. Tie darbojas bez maksas, un viņiem ir plašas izmeklēšanas pilnvaras.

Tiesībsargi, sadarbojoties ar pārvaldes iestādi, cenšas atrisināt problēmu, par kuru iesniegta sūdzība, un viņi sniedz iestādei ieteikumus, kā novērst konstatētās problēmas. Viņi publisko regulārus ziņojumus par savu darbību.

Tas, kurš tiesībsargs ir kompetents, ir atkarīgs no attiecīgās pārvaldes iestādes, par kuras rīcību vēlaties sūdzēties.

Federālajā līmenī varat vērsties pie **Federālā tiesībsarga** (*Médiateur fédéral/federale Ombudsman*).

Reģionu un kopienu līmenī var vērsties šādos dienestos:

Valonijas reģiona tiesībsargs (*Service du médiateur de la Région wallonne*)

Franciski runājošās kopienas tiesībsargs (*Service du médiateur de la Communauté française*)

Flāmu tiesībsarga departaments (*Vlaamse Ombudsdienst*)

Vāciski runājošās kopienas tiesībsargs (*Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft*)

Papildus tam pastāv tiesībsargi, kas specializējušies bērnu tiesību jautājumos:

Franciski runājošās kopienas galvenais pārstāvis bērnu tiesību jautājumos (*Délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française*)

Flāmu komisariāts bērnu tiesību jautājumos (*Vlaamse Kinderrechtenkommissariat*)

Specializētas cilvēktiesību iestādes

Līdztiesības atbalsta struktūras

Vienlīdzīgu iespēju veicināšanas un rasisma apkarošanas centrs

Vienlīdzīgu iespēju veicināšanas un rasisma apkarošanas centra (*Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding*) galvenais uzdevums ir veicināt vienlīdzīgas iespējas un apkarot jebkādu atšķirīgu attieksmi, izslēgšanu vai priekšrocības, kas balstās uz valstspiederību, etnisko piederību, ādas krāsu, izcelsmi, nacionālo vai etnisko izcelsmi, seksuālo orientāciju, civilstāvokli, dzimšanu, mantisko stāvokli, vecumu, reliģisko vai filozofisko pārliecību, pašreizējo vai turpmāko veselības stāvokli, invaliditāti, politisko pārliecību, fiziskām vai ģenētiskām iezīmēm vai sociālo izcelsmi.

Ar centru var sazināties:

jebkura persona, kurai ir jautājumi vai kura vēlas iegūt atzinumu par diskrimināciju, rasismu, uzturēšanās tiesībām vai ārvalstnieku pamattiesībām;

jebkura persona, kas cietusi no diskriminācijas vai rasistiska akta vai bijusi tā liecinieks.

Centra pirmās pakāpes dienests sniedz sākotnējo atbildi un, ja nepieciešams, iegūst papildu informāciju turpmākai rīcībai.

Ja pieteikuma izskatīšanai ir nepieciešama padziļināta analīze vai izmeklēšana vai ja ir jāsaazinās ar trešām personām, lieta tiks nodota speciālistam centra otrās pakāpes dienestā.

Ja no analīzes izriet, ka jautājums ir ārpus centra kompetences, attiecīgā persona tiks par to informēta un, ja iespējams, tiks novirzīta citam dienestam vai citai personai, kas spēj izskatīt pieprasījumu (administratīvā iestāde, privātā vai sabiedriskā iestāde, kas specializējas pirmās pakāpes vai otrās pakāpes palīdzības sniegšanā, policija vai jurists).

Ar centru var sazināties tiešā veidā. Centra tīmekļa vietnē ir sniegtas arī **vairāku vietējā līmeņa asociāciju vai specializētu institūciju adreses**, ar kurām centram ir noslēgti sadarbības protokoli un ar kurām arī var sazināties diskriminācijas jautājumos.

Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/
Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
Rue Royale/Koningsstraat 138
1000 Brussels
Tālr.: (+32) 800 12 800 – (bezmaksas informatīvais tālrunis)
(+32) 2 212 30 00

Saites:

Vienlīdzīgu iespēju veicināšanas un rasisma apkarošanas centrs

Sieviešu un vīriešu vienlīdzības institūts

Sieviešu un vīriešu vienlīdzības institūts (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen*) ir neatkarīga valsts iestāde, kas veicina sieviešu un vīriešu vienlīdzību un apkaro diskrimināciju dzimuma dēļ.

Institūts var sniegt juridisku palīdzību un uzsākt tiesvedību lietās, kas saistītas ar vīriešu un sieviešu diskrimināciju vai transseksuālu personu diskrimināciju.

Ar institūtu var sazināties, izmantojot [tiešsaistes veidlapu](#) vai šādu kontaktinformāciju::

Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/
Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
Rue Ernest Blerot/Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussels
Tālr.: (+32) 800 12 800 – (bezmaksas informatīvais tālrunis)
(+32) 2 233 42 65
Fakss: (+32) 2 233 40 32
E-pasts: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be

Saites:

Sieviešu un vīriešu vienlīdzības institūts

Privātās dzīves aizsardzības komisija

Privātās dzīves aizsardzības komisija (*Commission de la protection de la vie privée/Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*) ir neatkarīga komisija, kas izveidota Pārštāvju palātas aizbildnībā pēc 1992. gada 8. decembra likuma par privātuma aizsardzību (*Privacy Law*) apstiprināšanas. Tādējādi tā nav pakļauta tieslietu ministram.

Privātās dzīves aizsardzības komisija ir neatkarīga uzraudzības iestāde, kas ir atbildīga par privātuma ievērošanas nodrošināšanu, apstrādājot personas datus.

Komisijas dažādie uzdevumi ir sadalīti piecās galvenajās darbības jomās: palīdzība, informācija, sūdzību izskatīšana, atzinumi un ieteikumi, un, visbeidzot, izpilde.

- Palīdzība: šī darbības joma ir cieši saistīta ar informācijas funkciju. Privātās dzīves aizsardzības komisija sniedz palīdzību ikvienam: iestādēm, privātajam sektoram, sabiedrības locekļiem vai datu apstrādātājiem (fiziskām vai juridiskām personām).

Komisijas uzdevumi šajā jomā ir šādi: sniegt informāciju ikvienam pēc pieprasījuma, neatkarīgi no tā, vai tie ir datu subjekti vai personas datu apstrādātāji; izmantot tiesības piekļūt datiem un labot tos; apstrādāt paziņojumus; atjaunināt publisko reģistru; sniegt informāciju kā daļu no sūdzības izskatīšanas; sniegt informāciju, ko pieprasa personas vai datu apstrādātāji; iesniegt ikgadējus ziņojumus parlamentam.

Komisija palīdz gan valsts iestādēm, gan datu apstrādātājiem, organizējot iepriekšējas neoficiālas konsultācijas pēc pieprasījuma, lai nodrošinātu, ka projektu izstrādē tiek ņemtas vērā privātuma prasības. Komisija arī palīdz datu subjektiem īstenot savas tiesības, jo īpaši informējot viņus par viņu tiesībām un procedūru, kas jāievēro. Starptautisko datu apmaiņas kontekstā komisija sniedz palīdzību organizācijām, kas iesaistītas pārrobežu darbībās. Tāpat kā valsts līmenī, komisija palīdz ikvienam datu subjektam, uz kuru attiecas pārrobežu datu plūsmas.

- Informācija: Privātās dzīves aizsardzības komisija sniedz informāciju gan iestādēm, gan datu subjektiem un apstrādātājiem.

Šī darbības joma ietver: ikgadējo ziņojumu iesniegšanu parlamentam un pārvaldības plānu izstrādi; iekšējos procedūras noteikumus; publiskā reģistra uzturēšanu; un vispārīgu sabiedrības informēšanu (tīmekļa vietne, konferences, uz klientiem vērstas atbildes, izpratnes veidošana utt.). Jāatzīmē arī, ka šajās dažādajās darbības jomās komisija ne vienmēr ir saistīta tikai ar vietējo līmeni, bet tā bieži darbojas arī starptautiskā līmenī, kur tai ir galvenā loma informācijas sniegšanā un izpratnes veicināšanā.

- Sūdzību izskatīšana: ja datu subjekts iesniedz sūdzību, Privātās dzīves aizsardzības komisija darbojas kā starpnieks.

Ja datu apstrādātāji neievēro datu subjektu tiesības, komisija pēc datu subjekta pieprasījuma rīkojas, lai izpildītu šīs tiesības (opozīcijas tiesības, labojumi, netieša piekļuve utt.). Šim nolūkam komisija izmanto visus pieejamos līdzekļus (ziņojums prokuroram, prasība civilīetās utt.). Attiecībā uz pārrobežu datu aizsardzības pārkāpumiem komisija sadarbojas ar starptautiskām izmeklēšanām, kas prasa iesaistīt visas kompetentās datu aizsardzības iestādes, lai rastu praktiskus risinājumus.

- Atzinumi: Privātās dzīves aizsardzības komisija sniedz atzinumus par noteikumiem un standartiem.

Komisijas darbības šajā jomā galvenokārt ir saistītas ar iestādēm un citām atbildīgajām iestādēm: tā sniedz atzinumus un ieteikumus par tiesību aktiem, kuros ietverti privātuma aspekti. Piedaloties nacionālajās un starptautiskajās darba grupās (piemēram, 29. panta darba grupa, Berlīnes grupa, Datu aizsardzības un privātuma komisāru konference, citas uzraudzības iestādes privātuma aizsardzības jomā, utt.) un sazinoties ar līdzīgām organizācijām ārvalstīs, tā piedalās lēmumu pieņemšanā privātās dzīves aizsardzības jomā.

- Izpilde: Privātās dzīves aizsardzības komisija nodrošina datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu.

Komisija ir atbildīga par to, lai personas, kas atbildīgas par datu apstrādi, saņemtu, apstrādātu un nosūtītu personas datus, ir pilnvarotas jebkuras konkrētas nozares organizācijas. Komisija arī uzrauga un pārbauda šos datu apstrādātājus, izsniedz ieteikumus un novērtē drošības pasākumus, kurus tie ir pieņēmuši. Jebkurus informācijas vai palīdzības pieprasījumus un visas sūdzības var iesniegt tieši Privātās dzīves aizsardzības komisijai pa pastu, telefonu vai e-pastu, izmantojot šādu kontaktinformāciju:

*Commission de la protection de la vie privée/
Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*
Rue de la Presse/Drukpersstraat 35
1000 Brussels
Tālr.: (+32) 2 274 48 00
Fakss: (+32) 2 274 48 35
commission@privacycommission.be

Privātās dzīves aizsardzības komisijas biroji ir pieejami sabiedrībai darba laikā, bet tikai iepriekš par to vienojoties. Lai saņemtu pirmās pakāpes palīdzību, lūdzu, zvaniet pa tālruni +32 2 274 48 79 vai aizpildiet [Tiešsaistes saziņas veidlapu](#).

Saites:

[Privātās dzīves aizsardzības komisija](#)

Citas vienlīdzības iestādes

Soda izpildes iestāžu uzraudzības komisijas

Soda izpildes iestāžu uzraudzības komisijas (*commissions de surveillance des établissements pénitentiaires/commissies van toezicht op het gevangeniswezen*) nodrošina ārēju kontroli pār to, kāda ir attieksme pret ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās. Tās pārsūta ieslodzīto sūdzības cietuma vadībai vai tieslietu ministram, lai atrisinātu problēmu, par kuru sūdzība ir iesniegta.

Katrā ieslodzījuma vietā pastāv uzraudzības komisija. Šīs komisijas veido iedzīvotāji, kuri pārstāv pilsonisko sabiedrību. Katrā no tām ir vismaz viens mediķis un advokāts, un komisijas darbu vada tiesnesis. Turklāt vietējo komisiju koordināciju nodrošina Centrālā uzraudzības padome (*Conseil central de surveillance pénitentiaire/Centrale toezichtsraad voor de gevangeniswezen*), kuras uzdevums ir koordinēt vietējo komisiju darbību un pēc pieprasījuma vai savas iniciatīvas sniegt atzinumus tieslietu ministram par attieksmi pret ieslodzītajiem.

Saites:

[Federālā valsts tieslietu dienesta portāls](#)

[Soda izpildes vietu kontaktinformācija](#)

Sūdzību komisija (tās kompetencē ir ārvalstu pilsoņi, kas tiek turēti aizturēšanas centros, izmitināšanas vietās un INAD centros)

Sūdzību komisija (*Commission des plaintes/Klachtencommissie*) izskata individuālas sūdzības, kuras iesniedz ārvalstu pilsoņi, kas tiek turēti aizturēšanas centros, izmitināšanas vietās un INAD centros, par izmitināšanas nosacījumiem un jo īpaši apstākļiem, kas pastāv šajos centros un izmitināšanas vietās, uz kuriem attiecas tiesības un pienākumi, kas paredzēti Karaļa 2002. gada 2. augusta rīkojumā (aizturēšanas centri), Karaļa 2009. gada 8. jūnija rīkojumā (INAD centri) un Karaļa 2009. gada 14. maija rīkojumā (izmitināšanas vietas).

Personas, kas tiek turētas šajās vietās, var būt nelegāli imigranti, patvēruma meklētāji, kuru pieteikumi ir noraidīti, vai ārvalstu pilsoņi, kas neatbilst ieejošanos un uzturēšanās nosacījumiem.

Ja sūdzības iesniedzējs nepiekrīt pieņemtajam lēmumam, viņš var to pārsūdzēt Valsts padomē.

Ar komisiju var sazināties, izmantojot šādu kontaktinformāciju:

Secrétariat permanent de la Commission des plaintes/Permanent secretariaat van de Klachtencommissie

Service Public Fédéral Intérieur/Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Rue de Louvain/Leuvenseweg 1

1000 Brussels

Saites:

[Federālais valsts iekšlietu dienests](#)

Policijas dienestu pastāvīgā pārraudzības komiteja

Policijas dienestu pastāvīgā pārraudzības komiteja (*Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten – 'Comité P'*) ir institūcija, kas veic ārēju policijas pārraudzību un atrodas parlamenta padotībā. Komitejas veikta pārraudzība jo īpaši attiecas uz konstitūcijā un likumos garantēto personas tiesību aizsardzību, kā arī policijas dienestu koordināciju un efektivitāti.

Ikviens sabiedrības loceklis, kuru skārusi policijas rīcība, var iesniegt sūdzību, paziņot par faktiem vai nosūtīt jebkādu citu informāciju komitejai.

Arī jebkurš policists var iesniegt sūdzību vai paziņot par faktiem komitejai; viņam šādā gadījumā nav nepieciešama augstākstāvošu amatpersonu piekrišana un viņam par to nedrīkst piemērot sankcijas.

Sūdzības var iesniegt, izmantojot [elektronisku veidlapu](#).

Ar komisiju var sazināties, izmantojot šādu kontaktinformāciju:

Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten

Rue de la Presse/Drukpersstraat 35/1

1000 Brussels

Tālr.: (+32) 2 286 28 11

Fakss: +32 2 286 28 99

E-pasts: info@comitep.be

Saites:

[Policijas dienestu pastāvīgā pārraudzības komiteja](#)

Cits

Pirmās pakāpes pilsoņu informācijas dienests

Pirmās pakāpes informācijas pakalpojumi (*accueil social de première ligne/sociale eerstelijnswerking*) ietver informācijas sniegšanu pilsoņiem, kuriem ir jautājumi vai problēmas saistībā ar tiesībsardzības iestādēm konkrēti noteiktās jomās.

Jautājumu jomā: laulības šķiršana, vispārīga informācija par aizgādības tiesībām, bērna galvenā, sekundārā un alternatīvā dzīvesvieta, saskarsmes tiesības. Krimināltiesību jomā: mediācija kriminālprocesā, pirmstiesas apcietinājumam alternatīvi pasākumi, probācija, piespiedu darbs/sabiedriskais darbs, atbrīvošana pret godavārdu, pagaidu atbrīvošana no aizturēšanas psihiatriskā iestādē sociālās aizsardzības pasākumu ietvaros, rehabilitācija, apžēlošana, elektroniska uzraudzība, īslaicīga atbrīvošana no soda izpildes vietas, soda izpildes pārtraukšana, daļējs ieslodzījums, pagaidu atbrīvošana izraidīšanas vai izdošanas gadījumā, pagaidu atbrīvošana medicīnisku iemeslu dēļ, krimināltiesneša piespriedē ar brīvības atņemšanu saistīta soda aizstāšana ar piespiedu darbu.

Informācija personām, kas cietušas no sodāmiem nodarījumiem: cietušās personas, civilprasītāju/personu, kurām nodarīts kaitējums, tiesības.

Vispārīga informācija par procesu civiltiesās un krimināltiesās.

Tiesu saraksts un to kontaktinformācija ir atrodama [Federālā valsts tieslietu dienesta adrešu sarakstā](#).

Saites:

[Federālā valsts tieslietu dienesta publikācija par tiesu pieejamību Beļģijā](#)

Pirmās un otrās pakāpes juridiskā palīdzība un procesuālā palīdzība

Pirmās pakāpes juridiskā palīdzība (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) ietver praktisku vai juridisku informāciju vai tiesu konsultāciju laikā sniegtu sākotnējo juridisko atzinumu. Pirmās pakāpes juridisko palīdzību sniedz profesionāli juristi, visbiežāk advokāti.

Otrās pakāpes juridiskā palīdzība nozīmē, ka noteiktos apstākļos tiek piešķirts advokāts, par kura pakalpojumiem nav jāmaksā vai kura pakalpojumi ir jāapmaksā tikai daļēji. Advokāta piešķiršana bez maksas (daļēji vai pilnībā) neattiecas uz tiesvedības izmaksām (tiesu izpildītājiem, ekspertiem, kopijām), taču tās var segt procesuālās palīdzības ietvaros.

Procesuālā palīdzība nozīmē, ka pilnībā vai daļēji tiek segtas procesa izmaksas (tiesas vai ārpus tiesas procesa), ja personai nav pietiekamu līdzekļu.

Vairāk informācijas var iegūt [e-tiesiskuma portāla sadaļā par tiesvedības izmaksām Beļģijā](#).

Saites:

[Federālā valsts tieslietu dienesta publikācija par tiesu pieejamību Beļģijā](#)

[Beļģijas Franču un vācu valodā runājošo advokātu kolēģiju apvienība \(OBFG\)](#)

[Flāmu valodā runājošo advokātu kolēģija \(OVB\)](#)

Komisija finansiālas palīdzības sniegšanai tīšos vardarbīgos noziedzīgos nodarījumos cietušajiem un personām, kas sniegušas tiem palīdzību

Likums paredz valsts finansiālo palīdzību personām, kas cietušas tīšos vardarbīgos noziedzīgos nodarījumos, un personām, kas sniegušas tām palīdzību, un noteiktos gadījumos arī to tuviniekiem.

Ar komisiju var sazināties tieši, bet pieteikumus var iesniegt arī pie advokāta vai, izmantojot cietušo palīdzības tālrunus, kurus apkalpo sociālās labklājības dienests; to saraksts ir pieejams šajā tīmekļa vietnē [Federālais valsts tieslietu dienests](#) (skatīt alfabētisko rādītāju, tieslietas no A līdz Z, finansiālā palīdzība cietušajiem).

Ar komisiju var sazināties, izmantojot šādu kontaktinformāciju:

Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie

Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels/Commissie voor Financiële Hulp aan

Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders

Boulevard de Waterloo/Waterlose Steenweg 115

Tālr.: (+32) 2 542 72 07

(+32) 2 542 72 08

commission.victimes@just.fgov.be

Vairāk informācijas var iegūt [e-tiesiskuma portāla sadaļā, kas veltīta cietušo tiesībām](#).

Saites:

[Federālais valsts tieslietu dienests](#)

Lapa atjaunināta: 18/12/2017

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.